

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Oedolion</u>						
Gwasanaethau Pobl Hŷn						
Preswyl a Nyrsio - Cartrefi	15,077	15,232	155	0	155	167
Gofal Cartref	7,099	6,828	(271)	0	(271)	57
Eraill	492	832	340	0	340	1,115
	22,668	22,892	224	0	224	1,339
Gwasanaethau Anabledd Corff	2,374	2,334	(40)	0	(40)	97
Gwasanaethau Anabledd Dysgu	19,558	18,658	(900)	0	(900)	(24)
Gwasanaethau Iechyd Meddwl	3,547	3,531	(16)	0	(16)	(130)
Gwasanaethau Eraill (Oedolion)	3,021	2,977	(44)	0	(44)	21
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Oedolion</u>	51,168	50,392	(776)	0	(776)	1,303
<u>Gwasanaethau Darparu (dangos cyllideb net)</u>						
Gofal Preswyl	(332)	(1,051)	(719)	0	(719)	(459)
Gofal Dydd	(96)	205	301	0	301	89
Gofal Cymunedol	27	1,190	1,163	0	1,163	563
Eraill	4	(12)	(16)	0	(16)	27
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Darparu</u>	(397)	332	729	0	729	220

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<u>Gwasanaethau Eraill</u>						
Gwasanaethau Canolog Adrannol (<i>gan gynnwys arbedion yr Adran</i>)	3,211	3,484	273	0	273	456
Gwariant Covid19 ym maes Gofal Oedolion		1,108	1,108	0	1,108	1,508
Defnydd Cronfa Tanwariant yr Adran			0	0	0	(229)
<u>Cyfanswm Gwasanaethau Eraill</u>	3,211	4,592	1,381	0	1,381	1,735
<u>Cyfanswm Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>	53,982	55,316	1,334	0	1,334	3,258
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(1,434)	
<u>Cyfanswm Addasedig Oedolion, Iechyd a Llesiant</u>					(100)	

Oedolion, Iechyd a Llesiant

Gwasanaethau Pobl Hŷn - dan 'Eraill' gorwariant ar Lety Cefnogol gyda chostau cynllun Hafod y Gest yn gyfrifol am gyfran sylweddol o'r gorwariant perthnasol, ond lleihad sylweddol yn y gorwariant a adroddir yn dilyn i £834k o gynlluniau arbedion gyda trafferthion gwireddu gael eu llithro i 2022/23. Lleihad mewn gwariant yn Gofal Cartref, gyda grantiau covid perthnasol i'r maes Gofal Cartref a Phreswyl a Nyrsio eisoes wedi eu derbyn ac eraill eto i'w dyrannu.

Gwasanaethau Anabledd Dysgu - lleihad yn y galw am gynlluniau cefnogol, llety cefnogol a gwasanaethau dydd eleni oherwydd yr amgylchiadau presennol.

Gwasanaethau Darparu - staffio uwchlaw lefel y gyllideb a cholled incwm yn faterion yn Gofal Cymunedol a Gofal Dydd. Tra fod costau ychwanegol cysylltiedig â Covid19 yn amlwg yn y maes Gofal Preswyl, sydd yn cael ei ddigolledu gan y Llywodraeth.

Gwasanaethau Canolog Adrannol - rhai cynlluniau arbedion nad oedd yn cael eu gwireddu yn parhau heb eu gwireddu gydag eraill yn llithro i 2022/23 a'u dileu.

Cyllideb 2020/21 - eleni, bu i'r adran dderbyn gwerth dros £1.8 miliwn o fidiau ar gyfer pwysau cynyddol ar y gyllideb 2020/21 gan gynnwys i'r maes Anabledd Dysgu, Gofal Preswyl yn Darparu a Phreswyl a Nyrsio Pobl Hŷn.

Gwariant / Grant Covid19 a Grantiau eraill - mae effaith Covid19 wedi cael ardrawiad sylweddol ar yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant eleni gyda dros £4.5 miliwn wedi ei hawlio gan yr adran am y flwyddyn tuag at y pwysau ychwanegol. Derbyniad grantiau cyffredinol eraill ym misoedd olaf y flwyddyn.

Arbedion - heb ystyried ardrawiad Covid19, mae methiant i gyflawni arbedion wedi bod yn ffactor sylweddol yng ngorwariant yr adran yn ystod y flwyddyn. Ond, yn dilyn dileu a llithro gwerth £1 miliwn o arbedion, mae'r arbedion sydd yn parhau heb eu gwireddu wedi lleihau i £0.8 miliwn bellach.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Plant a Theuluoedd	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth Gwasanaeth	588	552	(36)	0	(36)	(5)
Gweithredol	2,187	2,214	27	0	27	9
Lleoliadau						
Lleoliadau All-Sirol	3,564	4,721	1,157	0	1,157	1,608
Maethu Drwy Asiant	1,232	1,523	291	0	291	355
Maethu Mewnol	2,196	2,558	362	0	362	412
Gwasanaethau Cefnogol ac Eraill	1,797	1,652	(145)	0	(145)	(159)
	8,789	10,454	1,665	0	1,665	2,216
Ôl-16	1,054	1,396	342	0	342	405
Arbenigol/Derwen	1,825	1,962	137	0	137	220
Cyfiawnder Ieuenctid	240	180	(60)	0	(60)	(61)
Blynyddoedd Cynnar	150	37	(113)	0	(113)	(150)
Ieuenctid	785	569	(216)	0	(216)	(161)
Eraill	1,712	1,665	(47)	0	(47)	(22)
Addasiad Cau Cyfrifon 2020/21				(1,261)	(1,261)	0
Cyfanswm Plant a Theuluoedd	17,330	19,029	1,699	(1,261)	438	2,451
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(438)	
<u>Cyfanswm Addasedig Plant a Theuluoedd</u>					0	

Plant a Theuluoedd

Lleoliadau - er fod £1.8m o arian ychwanegol wedi ei ddyrannu i'r maes yma ar gyfer 2020/21 ar gyfer cwrdd â'r pwysau cynyddol, mae'r gorwariant yn parhau. Ond, bu lleihad yn y gorwariant a adroddir ers yr adolygiad diwethaf yn dilyn i werth £688k o arbedion nad oedd modd eu gwireddu gael eu dileu.

Rhan helaeth o'r gorwariant yn deillio o 9 achos lleoliad all-sirol newydd eleni, ynghyd ag effaith flwyddyn lawn 7 achos a ddechreuwyd yn ystod 2019/20, gyda'r nifer lleoliadau cyfartalog bellach wedi cynyddu i 22 o 18 ar gyfer 2019/20. Yn maethu drwy asiant, 4 achos newydd eleni ac effaith blwyddyn lawn 12 achos a gychwynwyd yn 2019/20. Gorwariant yn deillio o gynnydd yn niferoedd lleoliadau maethu mewnol (168 ar 31.3.21, 166 ar 31.3.20, 139 ar 31.3.19). Yn dilyn adolygiad o'r ymrwymadau all-sirol, daeth yn amlwg y bu newid i'r math o achosion dros y blynyddoedd diwethaf, ac felly i'r costau cysylltiedig.

Ôl-16 - costau cefnogaeth cychwynnol uchel eleni yn deillio o 5 achos o'r newydd ers dechrau'r flwyddyn ariannol ynghyd ag effaith flwyddyn lawn 2 achos y llynedd.

Arbenigol/Derwen – effaith cynnydd yn y galw am gynlluniau cefnogol a chefnogaeth arbenigol dros y blynyddoedd diwethaf yn gyfrifol am y gorwariant, ond sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar gostau teithio o ganlyniad i gyfyngiadau Covid19.

Cyfiawnder leuenctid - trosiant staff a defnydd o gyfraniadau i ddisodli arian craidd yn golygu bod tanwariant ar y pennawd yma.

Blynyddoedd Cynnar – defnydd o grantiau yn cyllido gwariant craidd a derbyniad grantiau yn y maes gofal plant yn gyfrifol am y tanwariant.

leuenctid – derbyniad grant uwch eleni yn erbyn gwariant craidd ynghyd â thanwariant yn dilyn ail foddelu'r gwasanaeth.

Argymhellir fod yr Adran Plant a Theuluoedd yn derbyn cymorth ariannol un-tro o £1,261k i ddiddymu'r gorwariant yn llwyr, o ystyried yr amgylchiadau eithriadol yn ymwneud â'r argyfwng eleni, fel bod modd i'r adran symud ymlaen i wynebu her 2021/22.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Addysg	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ysgolion Datganoledig	79,935	79,935	0	0	0	0
Pwysau Ychwanegol Covid-19 Ysgolion (Datganoledig)	0	553	553	0	553	0
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion	(858)	(1,095)	(237)	0	(237)	(301)
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol						
Cludiant	4,906	4,437	(469)	0	(469)	(175)
Gwasanaeth Atodol	532	1,296	764	0	764	741
Eraill	433	396	(37)	0	(37)	(108)
	5,871	6,129	258	0	258	458
Arweinyddiaeth a Rheolaeth	2,193	2,128	(65)	0	(65)	(64)
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad	4,540	4,325	(215)	0	(215)	(187)
Addasiad Cau Cyfrifon 2020/21				159	159	0
Cyfanswm Addysg	91,681	91,975	294	159	453	(94)
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(553)	
Cyfanswm Addasedig Addysg					(100)	

Addysg

Pwysau ychwanegol Covid-19 Ysgolion (Datganoledig) - cyfuniad o golledion incwm prydau ysgolion uwchradd a chostau ychwanegol gan yr holl ysgolion yn deillio o'r argyfwng Covid19, sydd werth dros £850k ar gyfer y flwyddyn gyfan, i'w hawlio drwy grantiau Covid19 gan y Llywodraeth.

Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion - cyfuniad o dderbyniadau grantiau, trosiant staff, cwtogi ar wariant a lleihad yn y galw ar rai cyllidebau dros y cyfnod clo yn gyfrifol am y tanwariant.

Cludiant - yn groes i'r tueddiad gorwariant arferol, tanwariant o (£469k) ar gludiant eleni, gyda'r tanwariant wedi cynnyddu ymhellach yn dilyn i'r ysgolion fod ar gau am gyfnod pellach yn ystod y flwyddyn. Tanwariant o (£371k) ar fysus ysgol, (£249k) ar gludiant tacsis a threnau, ond sydd yn cael ei leihau gan ddiffyg o £151k ar werthiant tocynnau Cludiant Ôl-16 dros y cyfnod clo.

Mae'r maes Cludiant wedi bod yn destun adolygiad strategol i geisio rheoli'r cynnydd yn y gwariant, gyda'r angen am waith pellach gan yr Adran Addysg a'r Adran Amgylchedd yn parhau, fel bod modd manteisio ar gyfleoedd effeithlonrwydd.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Gwasanaeth Atodol - colledion incwm prydau ysgol yn y sector cynradd ac arbennig ac am yr elfen gofal o'r clybiau brechwast yn deillio o'r argyfwng, ynghyd â chynnydd yn y niferoedd sydd yn hawlio cinio am ddim. Gofynion glanhau ychwanegol ysgolion cysylltiedig â Covid19 hefyd yn amlwg, gyda'r colledion incwm a'r gwariant ychwanegol a hawliar gan y Llywodraeth am y Gwasanaeth Atodol dros £1.3 miliwn erbyn diwedd y flwyddyn.

Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol - Eraill - llai o alw ar nifer o gyllidebau amrywiol yn arbennig felly yn ystod y cyfnod clo.

Arweinyddiaeth a Rheolaeth - derbyniad grant a thanwariant ar nifer o benawdau amrywiol o'r gyllideb.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad - darlun cymysg sydd yn gyfuniad o swyddi gwag a thanwariant ar nifer o benawdau amrywiol, tra fod amgylchiadau yn ymwneud ag un ganolfan benodol yn parhau ac yn gyfrifol am orwariant o £199k.

Yn unol â'r Rheoliadau Ariannol **argymhellir** cadw at y drefn arferol i ganiatau i'r Adran Addysg gadw (£100k) o'i danwariant, gan symud (£159k) sef y swm uwchlaw (£100k), i'w ddefnyddio i gynorthwyo'r adran sydd wedi gorwario yn 2020/21.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Economi a Chymuned	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	347	332	(15)	0	(15)	(12)
Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau	415	464	49	0	49	(1)
Morwrol a Pharciau Gwledig	(181)	(181)	0	0	0	20
Cytundebau Hamdden	918	918	0	0	0	(25)
Rhaglenni Chwaraeon	54	32	(22)	0	(22)	(26)
Rhaglenni Datblygu Economiadd	(83)	(82)	1	0	1	(2)
Marchnata a Digwyddiadau	258	242	(16)	0	(16)	3
Llyfrgelloedd Gwynedd	1,375	1,260	(115)	0	(115)	(77)
Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd	716	751	35	0	35	20
Cyfanswm Economi a Chymuned	3,819	3,736	(83)	0	(83)	(100)
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(17)	
<u>Cyfanswm Addasedig Economi a Chymuned</u>					(100)	

Economi a Chymuned

Rhaglenni Adfywio a Chefnogi Cymunedau - gorwariant ar gostau yn ymwneud â staffio.

Morwrol a Pharciau Gwledig - sefyllfa niwtral erbyn diwedd y flwyddyn gyda Pharciau Gwledig yn tanwario (£20k) a Morwrol yn gorwario £20k. Diffyg incwm yn sgil argyfwng Covid19 wedi cael effaith sylweddol ar y maes yma gyda chyfanswm o £421k wedi ei hawlio gan Lywodraeth Cymru am y flwyddyn, gyda'r golled incwm amlycaf i'w weld yn Hafan, Pwllheli a'r harbyrau.

Cytundebau Hamdden - trosglwyddwyd y ddarpariaeth hamdden i Cwmni Byw'n Iach ar 1 Ebrill 2019, ond fod cyfrifoldeb am gostau rhedeg yr eiddo yn aros efo'r Cyngor. Gan fod y canolfannau wedi bod ar gau am ran helaeth o'r flwyddyn o ganlyniad i Covid19, bu lleihad un-tro ar gostau rhedeg y canolfannau hamdden gydag arian i ddigolledu am gostau ychwanegol Covid wedi ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru, sydd yn £2.7 miliwn ar gyfer y golled incwm, costau ychwanegol a Furlough i Byw'n Iach.

Llyfrgelloedd Gwynedd - nifer o swyddi gwag, derbyniad grantiau a lleihad mewn gwariant tra bu llyfrgelloedd ar gau dros y cyfnod clo.

Amgueddfeydd, Celfyddydau ac Archifau Gwynedd - y gwaith o adnewyddu Neuadd Dwyfor wedi digwydd yn ystod y flwyddyn ac felly dim modd cynhyrchu incwm eleni, tra fod effaith Covid19 wedi arwain at golled incwm gan Amgueddfa Lloyd George. Problemau yn parhau yn Storiel gyda diffyg o £55k ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cwtogi ar wariant wedi arwain at danwariant gan y Celfyddydau ac Archifau. Derbyniad grantiau Covid, Grantiau Cyngor y Celfyddydau a chynllun saib swyddi yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol (yn cynnwys Cefnffyrdd)	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Priffyrdd (cynnwys Cefnffyrdd)	9,359	9,699	340	0	340	(273)
Gwasanaethau Peirianeg	324	311	(13)	0	(13)	74
Gwasanaethau Bwrdeistrefol						
Gwastraff	10,350	10,998	648	0	648	534
Eraill	3,675	3,954	279	0	279	311
Cyfanswm Priffyrdd a Bwrdeistrefol	23,708	24,962	1,254	0	1,254	646
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(1,254)	
<u>Cyfanswm Addasedig Priffyrdd a Bwrdeistrefol</u>					0	

Priffyrdd a Bwrdeistrefol (gan gynnwys Cefnffyrdd)

Gwasanaethau Priffyrdd - cynnydd nodedig yn y gorwariant ar y gyllideb gwaith cynnal y gaeaf erbyn diwedd y flwyddyn ynghyd ag oediad i wireddu cynlluniau arbedion. Cyfyngiadau Covid19 yn ystod misoedd cyntaf y flwyddyn yn golygu fod cyllideb gweithiau ffyrdd yn tanwario eleni, swyddi gwag a thanwariant ar benawdau amrywiol hefyd yn lleihau'r gorwariant a adroddir.

Gwasanaethau Peirianeg - tanwariant o ganlyniad i oediad yn y rhaglen cynnal teledu cylch cyfyng, sydd yn cael ei leihau gan gynlluniau arbedion nad oes modd eu gwireddu, ond trafodaethau'n parhau i geisio datrysiaid.

Gwastraff - nifer o faterion yn gyfrifol am y gorwariant, ond yn bennaf ar gasglu gwastraff ac ailgylchu. Er fod yr adran wedi cymryd camau i leihau costau drwy newid shifftiau a threfniadau cylchdeithiau casglu gwastraff, bu oediad mewn gweithredu. Mae'r trefniadau newydd bellach wedi dod i rym yn Nwyfor ac yn fwy diweddar yn Arfon ond llithriad pellach yn amserlen gweithredu'r drefn newydd ym Meirionnydd i ddechrau'r flwyddyn ariannol 2021/22, felly costau trosiannol cysylltiedig â chostau staffio a salwch eleni.

Y gwasanaeth wedi wynebu costau ychwanegol a cholledion incwm yn deillio o Covid19 a gwelwyd hefyd leihad sylweddol yn y prisiau a dderbynnir am werthiant deunyddiau ailgylchu. Mae'r gwasanaeth hefyd yn cael trafferthion gwireddu arbedion. Ond, derbyniad grant hwyr o £216k gan Lywodraeth Cymru i'r maes ailgylchu ar ddiwedd y flwyddyn yn cynorthwyo'r sefyllfa ariannol.

Gwasanaethau Bwrdeistrefol Eraill - sgil effeithiau Covid19 wedi arwain at golledion incwm gan gynnwys yn y maes gwastraff masnachol wrth i fusnesau fod ar gau dros y cyfnod clo. Gofynion ychwanegol a newidadau i drefniadau gweithio er mwyn cydymffurfio efo rheolau Covid19 ac ymbellhau cymdeithasol yn gost ychwanegol. Methiant i wireddu cynlluniau arbedion amrywiol hefyd yn cyfrannu at y sefyllfa.

Mae ardrawiad Covid19 wedi cael cryn effaith ar yr adran, gyda gwerth bron i £2.4m wedi ei hawlio gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn, £1.1m ohono am golledion incwm yn y maes gwastraff masnachol ac ar werthiant deunyddiau ailgylchu a £1.3m am wariant ychwanegol.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Amgylchedd	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth yr Adran	480	336	(144)	0	(144)	(91)
Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu	378	556	178	0	178	170
Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth						
Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth)	649	23	(626)	0	(626)	(322)
Parcio a Gorfodaeth Parcio	(2,106)	(1,649)	457	0	457	401
Cludiant Integredig	1,680	1,986	306	0	306	271
	223	360	137	0	137	350
Cefn Gwlad a Mynediad	618	619	1	0	1	(7)
Gwarchod y Cyhoedd	1,689	1,567	(122)	0	(122)	(53)
<u>Cyfanswm Amgylchedd</u>	3,388	3,438	50	0	50	369
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(150)	
<u>Cyfanswm Addasedig Amgylchedd</u>					(100)	

Amgylchedd

Rheolaeth - tanwariant cyffredinol ac arbedion ymlaen llaw gan yr adran wedi arwain at arbedion un-tro ar y pennawd Rheolaeth.

Gwasanaeth Cynllunio a Rheolaeth Adeiladu - y tueddiad cyffredinol o ddiffyg incwm yn parhau eto eleni sydd yn cael ei leddfu rhywfaint gan danwariant staff a gwariant is ar amrywiol gyllidebau gan gynnwys rhybuddion statudol ac apeliadau.

Gwasanaethau Gofal Stryd a Thrafnidiaeth

Rheolaeth Rhwydwaith (Trafnidiaeth) - cynnydd sylweddol yn yr incwm ffioedd gwaith stryd ers yr adolygiad diwethaf, ynghyd â swyddi gweigion a thanwariant ar nifer o benawdau'r gyllideb gan gynnwys ar weithiau yn y maes Cynllunio Ymlaen.

Parcio a Gorfodaeth Parcio - effaith sylweddol cyfyngiadau Covid19 yn gyfrifol am ddiffyg incwm parcio, gyda gwerth dros filiwn wedi ei hawlio gan Lywodraeth Cymru am y flwyddyn. Yn gydamserol, tanwariant ar gyllidebau amrywiol gan gynnwys costau cyflogi ac ar y gyllideb gorfodaeth parcio.

Cludiant Integredig - gorwariant ar gytundebau bysus cyhoeddus, er fod yr adran yn y broses o gynnal adolygiad o gludiant cyhoeddus, gyda'r Brifysgol eisoes wedi ei gomisiynu i adolygu'r ddarpariaeth, bu oediad o ganlyniad i'r argyfwng Covid19.

Gwarchod y Cyhoedd - gwariant is ar nifer o benawdau'r gyllideb eleni gan gynnwys samplau bwyd a dŵr ac hysbysebu.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adran Ymgynghoriaeth	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg	(464)	(580)	(116)	0	(116)	(122)
Uned Systemau Traenio Cynaliadwy (SuDS)	(5)	(5)	0	0	0	0
Uned Rheoli Risg Llifogydd	335	318	(17)	0	(17)	0
Gwasanaeth Adeiladu	(100)	(31)	69	0	69	22
<u>Cyfanswm Ymgynghoriaeth</u>	(234)	(298)	(64)	0	(64)	(100)
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					0	
<u>Cyfanswm Addasedig Ymgynghoriaeth</u>					(64)	

Ymgynghoriaeth

Gwasanaethau Ffyrdd a Pheirianeg - yn dilyn i incwm misoedd cyntaf y flwyddyn ariannol gael eu llesteirio oherwydd effaith Covid19, llwyddwyd i adfer y sefyllfa gan or-gyflawni incwm erbyn diwedd y flwyddyn drwy ddenu rhagor o incwm ar amrywiol gynlluniau gan sefydliadau allanol, megis Cynghorau eraill a Llywodraeth Cymru.

Uned Rheoli Risg Llifogydd - cwtogiad mewn gwariant ar drafndiaeth, teithio ac ar gostau staff.

Gwasanaeth Adeiladu - cynnydd yn y diffyg incwm ond sydd yn cael ei leihau gan danwariant ar staff.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL

Adran Tai ac Eiddo	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Rheolaeth	46	217	171	0	171	(16)
Gwasanaethau Tai						
Digartrefedd	1,078	1,663	585	0	585	284
Tai Sector Breifat	429	484	55	0	55	2
Eraill	383	359	(24)	0	(24)	(41)
	1,890	2,506	616	0	616	245
Gwasanaethau Eiddo						
Eiddo	1,421	1,394	(27)	0	(27)	(96)
Gofalu, Arlwyo a Glanhau	(8)	1	9	0	9	7
	1,413	1,395	(18)	0	(18)	(89)
Tai ac Eiddo	3,349	4,118	769	0	769	140
Cynnal a Chadw Corfforaethol	*	*	(848)	848	0	0
Cyfanswm Tai ac Eiddo	3,349	4,118	(79)	848	769	140
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>					(844)	
Cyfanswm Addasedig Tai ac Eiddo					(75)	

Tai ac Eiddo

Rheolaeth - gwariant un-tro adrannol ar ddiwedd y flwyddyn ynghyd â chynllun arbedion amgen bellach wedi disodli cynllun hanesyddol nad oedd yn gwireddu.

Gwasanaethau Tai - tanwariant ar gostau staff yn Digartrefedd ac yn y maes Sipsiwn a Theithwyr dan 'Eraill'. Yn Digartrefedd pwysau sylweddol ar y gyllideb Llety Dros Dro yn ystod y flwyddyn yn sgil Covid19, gyda chyfran helaeth ohono yn deillio o'r argyfwng i symud y digartref oddi ar y stryd, gan fod Llywodraeth Cymru yn digolledu'r Cyngor am y gwariant ychwanegol perthnasol, golyga hyn ei fod yn lleddfu'r gorwariant a adroddir ar Digartrefedd.

Gwasanaethau Eiddo - swyddi gwag a secondiadau sydd bennaf gyfrifol am y tanwariant a ragwelir, gyda chyfuniad o gostau ychwanegol a cholled incwm yn y maes glanhau.

Cynnal a Chadw Corfforaethol - derbyniad grantiau ychwanegol ac oediad yn y rhaglen gynnal o ganlyniad i effaith Covid19 yn gyfrifol am danwariant ar y rhaglen cynnal a chadw eleni ac felly awgrymir y dylid trosglwyddo'r arian i gronfa benodol i ariannu'r gwariant i'r dyfodol.

Argymhellir caniatáu i'r Adran Tai ac Eiddo drosglwyddo (£848k) cynnal a chadw corfforaethol i gronfa cynnal a chadw i ariannu'r gwariant i'r dyfodol.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Adrannau Canolog	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol	1,753	1,647	(106)	6	(100)	(56)
Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)	5,852	5,766	(86)	0	(86)	(78)
Cefnogaeth Gorfforaethol	7,242	7,150	(92)	0	(92)	(52)
Cyfanswm Adrannau Canolog	14,847	14,563	(284)	6	(278)	(186)
<i>Derbyniad grant gan Lywodraeth Cymru i ddigolledu gwariant/colled incwm yn sgil argyfwng COVID-19</i>						
<i>Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth)</i>					0	
<i>Cefnogaeth Gorfforaethol</i>					(8)	
Cyfanswm Addasedig Adrannau Canolog					(286)	

Adrannau Canolog

Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol - cynnydd o (£50k) yn y tanwariant, gyda chyfran o'r tanwariant sydd yn deillio o swydd wag y Cyfarwyddwr Corfforaethol yn cael ei ddargyfeirio i gyllido gwell darpariaeth lles yn swyddfeydd y Cyngor. Er fod effaith yr argyfwng wedi amharu ar yr incwm a dderbyniwyd gan Cyfreithiol ar ddechrau'r argyfwng, mae'r lefelau incwm bellach wedi eu hadfer ac yn gyson gyda'r incwm a dderbynir mewn blwyddyn arferol bellach.

Cyllid (a Thechnoleg Gwybodaeth) - cyfuniad o resymau yn gyfrifol am y tanwariant, gan gynnwys tanwariant un-tro oherwydd swyddi gwag, secondiadau a derbyniad incwm a grantiau mewn nifer o feysydd. Gwelwyd pwysau ychwanegol gan yr adran yn deillio o'r argyfwng yn y maes technoleg gwybodaeth ac yn y maes gweinyddu grantiau busnes.

Cefnogaeth Gorfforaethol - cyfyngiadau Covid19 wedi arwain at golled incwm o (£130k) yn y maes cofrestru priodasau. Effaith Covid19 hefyd wedi cael goblygiadau negyddol ar incwm mewnol yr Argraffdy, ond sydd wedi lleihau i ddiffyg o £80k erbyn diwedd y flwyddyn. Incwm ychwanegol mewn nifer o feysydd gyda'r Uned Gyfieithu wedi rhagori ar eu lefelau incwm erbyn diwedd y flwyddyn. Nifer o swyddi gwag a thanwariant ar wasanaethau a chyflenwadau ar draws yr adran yn cyfrannu at y sefyllfa tanwariant cyffredinol.

Yn unol â'r Rheoliadau Ariannol **argymhellir** cadw at y drefn arferol i ganiatau i'r Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol gadw (£100k) o'i danwariant, gan symud (£6k) sef y swm uwchlaw (£100k), i'w ddefnyddio i gynorthwyo'r adran sydd wedi gorwario yn 2020/21.

CYLLIDEB REFENIW 2020/21 - CYFRIFON TERFYNOL						
Corfforaethol (Dim ond yn adlewyrchu y gwahaniaethau)	Cyllideb 2020/21	Sefyllfa 2020/21	Gor / (Tan) Wariant Gros 2020/21	Defnydd o Ffynonellau Eraill Neu Addasiadau Eraill a Argymhellir	Gor / (Tan) Wariant Addasedig 2020/21	Amcan Gor/(Tan) Wariant Adolygiad Tachwedd 2020
Maes:-	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Treth Cyngor a Premiwm Treth y Cyngor	*	*	(843)	843	0	0
Gostyngiadau Treth Cyngor	*	*	(413)	413	0	0
Costau Cyfalaf	*	*	(2,047)	2,047	0	0
Derbyniad Llog	*	*	83	(83)	0	320
Darpariaeth Gwireddu Arbedion ac Arbedion Ymlaen Llaw	*	*	(145)	145	0	(1,644)
Grantiau Penodol Covid ar gyfer materion Corfforaethol	*	*	(889)	889	0	(49)
Eraill gan gynnwys Cyllidebau a ddychwelwyd gan Adrannau	*	*	(2,885)	2,885	0	(320)
<u>Cyfanswm Corfforaethol</u>	*	*	(7,139)	7,139	0	(1,693)
<i>Grant penodol covid i ariannu materion oedd eisoes wedi eu hariannu gan y Cyngor</i>					(1,753)	
<i>Defnydd o'r grant i ail-gyflenwi cyllidebau'r Cyngor</i>				1,753	1,753	
<u>Cyfanswm Addasedig Corfforaethol</u>				8,892	0	

Corfforaethol

Treth Cyngor a Premiwm Treth Cyngor - yn wyneb yr argyfwng Covid19 ac felly i osgoi caledi ariannol posib, cafodd pob gweithred adennill ar filiau Treth Cyngor heb eu talu eu hatal am gyfnod o 3 mis tan ddechrau Gorffennaf. Yn ystod y flwyddyn, bu i Swyddfa'r Prisiwr ganiatau 506 eiddo i drosglwyddo o Dreth Cyngor i Drethi Annomestig (397 yn 2019/20, 453 yn 2018/19). Er hyn oll, derbyniwyd £2.7m o Breimiwm Treth y Cyngor yn ystod 2020/21 i'w neilltuo i'w ystyried ar gyfer y Strategaeth Dai, tra fod sefyllfa ffafriol o gynnyrch treth ychwanegol o (£843k) ar Dreth Cyngor oherwydd rhagdybiaethau darbodus wrth osod cyllideb 2020/21 ynghyd â derbyniad grant o £1.2 miliwn yn hwyr ar ddiwedd y flwyddyn yn sgil yr argyfwng Covid19 gan Lywodraeth Cymru.

Gostyngiadau Treth Cyngor - er y bu cynnydd o 5% yn y niferoedd sydd yn hawlio'r gostyngiad yng Ngwynedd erbyn diwedd y flwyddyn ariannol yma o ganlyniad i'r argyfwng Covid19, adroddir ar danwariant o (£413k) yn dilyn derbyniad grant penodol o £513k yn hwyr ar ddiwedd y flwyddyn ynghyd â gosod amcangyfrifon darbodus.

Costau Cyfalaf - o ganlyniad i lithriadau ar gynlluniau yn y rhaglen cyfalaf yn deillio o effaith Covid19, golyga hyn fod angen llithro arian refeniw ynghyd â chyfnewid dulliau ariannu gan drosglwyddo gwerth £2,047k o arian refeniw i gronfa er mwyn ariannu'r rhaglen gyfalaf yn 2021/22.

Derbyniad Llog - yn dilyn ardrawiad Covid19 ar y marchnadoedd arian, lleihad yn y derbyniad llog disgwylidig.

Darpariaeth Gwireddu Arbedion ac Arbedion Ymlaen Llaw - yn dilyn anallu rhai adrannau i wireddu arbedion mewn rhai meysydd, y ddarpariaeth gorfforaethol o £1,644k wedi ei ddyrannu gan y Cabinet 26 Ionawr 2021.

Grantiau Penodol Covid ar gyfer materion Corfforaethol - derbyniad grantiau yn sgil yr argyfwng ynghyd â defnydd o'r grantiau sydd yn cynnwys cyfrannu £1.1 miliwn tuag at gynllun Prentisiaethau a Chynllun Rheolwyr ac Arbenigwyr Yfory, cyllido arbedion heb eu gwireddu a dileu'n rhannol orwariant adrannol hanesyddol fel a amlinellir yn Atodiad 4.

Eraill gan gynnwys Cyllidebau ddychwelwyd gan Adrannau - y pwysau ar nifer o gyllidebau ddim cymaint â'r hyn a ragwelwyd eleni.

Argymhellir y dylid cynorthwyo'r Adran Plant sydd yn gorwario £1,261k yn 2020/21 gan ei gyllido o'r ffynonellau canlynol:

- tanwariant net o (£926k) ar gyllidebau Corfforaethol
- tanwariant o (£159k) gan yr Adran Addysg a (£6k) gan y Tim Rheoli Corfforaethol a Chyfreithiol
- defnydd o'r (£170k) o'r ymarferiad cynaefu cronfeydd a fanylir yn **Atodiad 4**

- fod (£2,047k) cynlluniau cyfalaf sydd i'w hariannu o refeniw i'w trosglwyddo i gronfa i alluogi ailbroffilio'r adnodd
- fod £600k yn cael ei ryddhau o falansau cyffredinol y Cyngor
- gyda gweddill y tanwariant net ar gyllidebau Corfforaethol ynghyd â'r balansau cyffredinol o £600k yn cael ei neilltuo i ddwy gronfa benodol fel a ganlyn:
- (£4,000k) yn cael ei neilltuo i'r Gronfa Trawsffurfio i gefnogi gwaith trawsffurfiol ac o natur un-tro.
- (£2,519k) yn cael ei neilltuo i gronfa ar gyfer trefniadau adfer yn sgil Covid19.